

Utkast/luonnos/2.1.2023 / RA 5.1.2023

Ett strategiskt samarbetsavtal mellan Österbottens välfärdsområde, regionens kommuner och Österbottens förbund

Pohjanmaan hyvinvointialueen, alueen kuntien ja Pohjanmaan liiton strateginen yhteistyösopimus

2023–2025

Sisällysluettelo

SISÄLLYSLUETTELO	2
OSAPUOLET	3
SOPIMUKSEN LÄHTÖKOHDAT JA TARKOITUS	4
STRATEGINEN KUMPPANUUS	4
YHTEISTYÖN LAINSÄÄDÄNTÖPOHJA	4
MUUT TOIMIJAT	5
TAVOITTEET 2023-2025	5
AIKATAULU VALTUUSTOKAUDELLA 2023-2025	6
HYVINVOINTIALUEEN JA KUNTIEN YHTEISTYÖFOORUMIT	6
POLIITTISEN SEURANNAN FOORUMI	6
VIRANHALTIJAJOHDON YHTEISTYÖFOORUMIT	7
TIETOJEN JAKAMINEN HYVINVOINTIALUEEN, KUNTIEN JA POHJANMAAN LIITON VÄLILLÄ	8
YHTEISTYÖ MUIDEN TOIMIJOIDEN KANSSA	8
KUSTANNUKSET	8
SOPIMUKSEN HYVÄKSYMINE	9
SOPIMUKSEN VOIMAANTULO	9
SOPIMUKSEN VOIMASSAOLO	9
SOPIMUKSEN MUUTTAMINEN	9
SOPIMUKSEN IRTISANOMINEN	9
SOPIMUKSEN SEURANTA	9
ERIMIELISYYKSIEN RATKAISEMINEN	9
ALLEKIRJOITUKSET	9

Osapuolet

Tämän sopimuksen osapuolet ovat

- i. Österbottens välfärdsområde - Pohjanmaan hyvinvointialue (y-tunnus 3221324-6)
Hietalahdenkatu 2-4, 65130 VAASA
Postitoimipaikka
- ii. Kaskinen (y-tunnus xxxxxxx-x)
Jakeluosoite
Postitoimipaikka
- iii. Korsnäs (y-tunnus xxxxxxx-x)
Jakeluosoite
Postitoimipaikka
- iv. Kristiinankaupunki (y-tunnus xxxxxxx-x)
Jakeluosoite
Postitoimipaikka
- v. Laihia (y-tunnus xxxxxxx-x)
Jakeluosoite
Postitoimipaikka
jne vai kunnittain?
- vi. Österbottens förbund - Pohjanmaan liitto (y-tunnus: 0970063-6)
- vii. Muut osapuolet (esim. oppilaitokset, korkeakoulut, yleishyödylliset yhteisöt)

Osapuolista käytetään jäljempänä yhdessä nimitystä ”Osapuolet” tai yksittäisenä ”Osapuoli”. Pohjanmaan hyvinvointialue myöhemmin ”Hyvinvointialue” Osapuolista 2-n myöhemmin yhdessä ”Kunnat” tai yksittäisenä ”Kunta”. Osapuolesta Pohjanmaan liitto myöhemmin ”Maakunta”. Mikäli sopimukseen osapuoliksi tulevat maakunta ja/tai alueen oppilaitoksia tai alueen yleishyödyllisiä yhteisöjä, nimetään nämä tahot myös tässä kohdassa sopimuksen osapuoliksi.

Osapuolet edistävät yhdessä tämän sopimuksen tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista.

Sopimuksen lähtökohdat ja tarkoitus

Sopimusosapuolilla on yhteiset asukkaat sekä paljon asukas- ja asiakaskohtaisesti toteutettaviin palveluihin liittyviä yhteistyötarpeita.

Sopimusosapuolet ovat keskenään tasavertaisia juridisia toimijoita. Tällä sopimuksella sovitaan yhteistyön tekemisen periaatteista ja toimintamallista.

Kuntien, Pohjanmaan liiton ja hyvinvointialueen yhdyspinnoilla tarkoitetaan toimintoja ja tehtäväkokonaisuuksia, jotka kuuluvat kunnan ja/tai hyvinvointialueen järjestämistä vastuulle ja joissa niiden asiakaslähtöinen toteuttaminen edellyttää yhteistyötä.

Asukkaiden terveyden, hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistäminen yhdyspintatehtävissä on kaikkien sopimuspuolten yhteinen vastuu. Yhteistyön yleisinä tavoitteina ovat saavutettavat ja saumattomat palveluketjut ja eri osapuolten kattava yhteistyö yhdyspintatehtävissä.

Tällä sopimuksella edistetään osapuolten yhteistyötä määrittelemällä yhteistyölle asetetut strategiset tavoitteet, yhteistyön toimeenpanoon liittyvät rakenteet sekä vastuutahot. Strategisesta yhteistyöstä sopiminen luo edellytykset osapuolten väliselle sujuvalle yhteistyölle sekä selkeyttää yhteistyötä koskevaa vastuunjakoja osapuolten välillä.

Strateginen kumppanuus

Pohjanmaan kunnat, Pohjanmaan hyvinvointialue ja Pohjanmaan liitto ovat toisensa strategisia kumppaneita.

Strateginen kumppanuus rakentuu luottamukseen ja yhdessä tekemiseen.

Jokainen sopimuksen osapuoli sitoutuu siihen, että yhdyspinnoilla on myös viranhaltija/työntekijä - vastinparit, joille on resursoitu riittävä aika yhteistyöverkostotyöhön.

Yhteistyön pohjana on hyvinvointialueen, maakunnan ja kuntien strategiat. Yksi keskeinen yhteistyön strategisen tason asiakirja on alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma. Toinen keskeinen työväline ovat kuntien laatimat hyvinvointikertomukset ja -suunnitelmat. Tavoitteena yhdyspintojen sujuvalla yhteistyöllä on edistää asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä sekä varmistaa valmiuden ja varautumisen yhteensopivuus ja -toimivuus. Toimintaa ohjaavat tämän lisäksi lakisääteiset velvoitteet sekä muut mahdolliset strategiat.

Yhteistyön lainsäädäntöpohja

Lainsäädäntö edellyttää kuntia ja hyvinvointialueita toimimaan yhteistyössä. Tässä sopimuksessa sovitaan puitteet osapuolten väliselle yhteistyölle. Hyvinvointialueista annetun lain (611/2021) 3 §:n mukaan hyvinvointialueen kuntien asukkaita, joilla on

kotikuntalaisissa (201/1994) tarkoitettu kotikunta, kutsutaan jäseniksi. Jatkossa käytetään termiä asukas.

Yhteistyöstä on säädetty muun muassa hyvinvointialueesta annetussa laissa (611/2021, ”hyvinvointialuelaki”) sekä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetussa laissa (612/2021, ”sote-järjestämislaki”). Sopimuksessa huomioidaan ainakin hyvinvointialuelain 14 §, sote-järjestämislain 6, 7, 10, 32, ja 50 §.

Muut toimijat

Muita toimijoita voivat olla esim. yhdistykset, järjestöt, seurakunnat, yleishyödylliset säätiöt, muut valtion viranomaiset, YTHS – ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö, yksityiset palveluntuottajat.

Tavoitteet 2023-2025

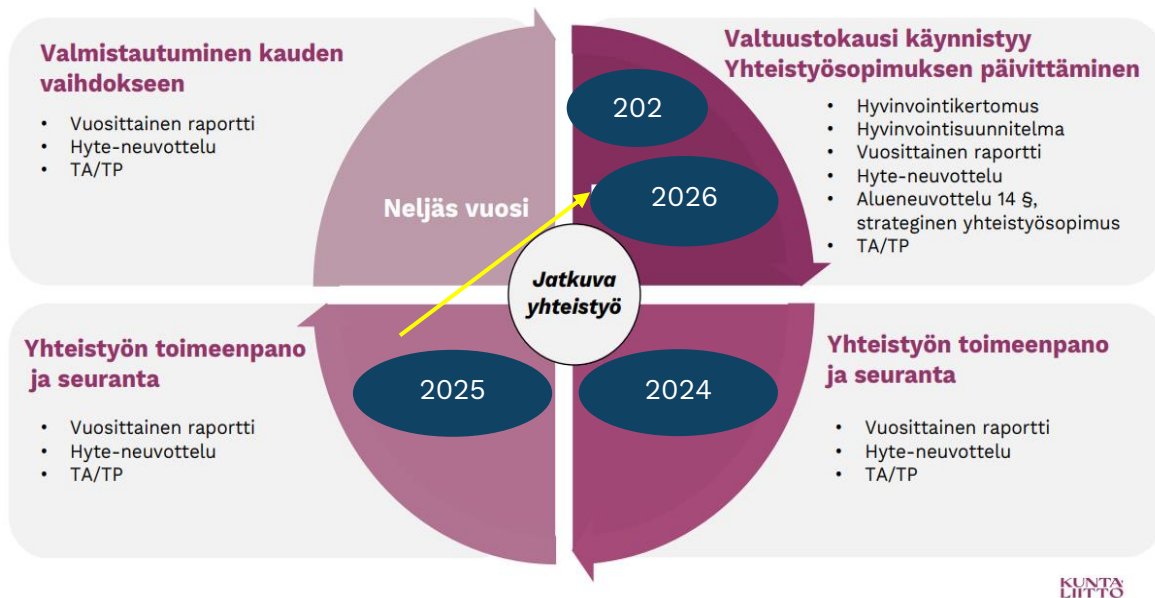
Pohjanmaan kunnat tekivät yhdessä Vaasan sairaanhoitopiirin kanssa selvityksen tulevasta yhdyspinnoista (liite [Selvitystyöryhmien loppuraportit](#)). Selvityksessä nostetaan esiin useita haastekohtia, mutta erityisesti painotetaan:

- oppilashuoltoa
- työllisyystoimia
- kotouttamista
- yleistä hyvinvoinnin edistämistä,

joissa yhteistoiminta on ensiarvoisen tärkeää. Tämän sopimuksen tavoitteena on löytää toimivia yhteistyömuotoja ensisijaisesti näiden kokonaisuuksien osalta. Usealla muulla toimialalla tarvitaan myös uudenalaista koordinaatiota kuten:

- kaavoituksessa ja maankäytössä
- asuntopolitiikassa
- palveluverkon suunnittelussa
- matalan kynnyksen toiminnan järjestelyssä
- hyvinvointialueen ja kuntien kiinteistöpolitiikassa
- joukkoliikenteen suunnittelussa
- varautumisessa häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin

Aikataulu valtuustokaudella 2023–2025

Koko alueen neuvottelu: kaikki alueen kunnat yhdessä neuvottelussa, kerran vuodessa.

Jatkuva neuvottelu: Jatkuva osapuolten keskeinen vuoropuhelu sovitulla rakenteella, neuvottelut sen toiminnan osana, yhteiset foorumit vähintään kerran vuodessa.

Teemakohtaiset neuvottelut: Painopisteinä voisi olla esimerkiksi lapset ja nuoret, ikäihmiset, turvallisuus ja tapaturmat, hyvinvointikertomukset ja suunnitelmat jne., tarpeen mukaan.

Hyvinvointialueen ja kuntien yhteistyöfoorumit

Poliittisen seurannan foorumi

Osapuolet perustavat strategisen tason foorumin, jonka tehtävänä on varmistaa strategisen tason yhteistyön toimivuus.

Foorumiin osallistuvat osapuolena olevien hyvinvointialueen, kuntien (sekä Pohjanmaan liiton) luottamushenkilöt sekä viranhaltijajohto. Foorumin kokoonpano on seuraava:

- hyvinvointialueen, kuntien ja maakuntaliiton valtuustojen ja hallitusten puheenjohtajisto, *hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ja yhdyspintojen jaosto sekä kuntajohtajat*

Foorumin kokoonkutsujana on Pohjanmaan hyvinvointialue. Foorumi kokoontuu vähintään kerran vuodessa.

Viranhaltijajohdon yhteistyöfoorumit

Osapuolet perustavat ylimmän viranhaltijajohdon yhteistyöfoorumin, jonka tehtävänä on johtaa tällä sopimuksella sovittua yhteistyötä sekä yhteensovittaa strategisen ja operatiivisen tason yhteistyötä hyvinvointialueen ja kuntien välillä pyrkien yhteistyön ennustettavuuteen, pitkäjänteisyyteen sekä tehokkuuteen.

Ylimmän viranhaltijajohdon yhteistyöfoorumi vastaa tällä sopimuksella sovitun yhteistyön tavoitteiden toteutumisesta sekä kalenterivuositaisesta seurannasta. Johdon yhteistyöfoorumiin osallistuvat

- hyvinvointialueen johtaja, alueen kuntajohtajat *sekä Pohjanmaan liiton johtaja*, vähintään kerran vuodessa

Ylimmän viranhaltijajohdon käytännön tukena toimii työryhmä, joka koostuu

- Pohjanmaan hyvinvointialueen sektorijohtajista, kuntien hyvinvointijohtajista/-koordinaattoreista, hyvinvointialueen hyte-johtajasta
 - työryhmä kutsuu kokouksiinsa tarpeen mukaan myös muita edustajia
 - työryhmä kokoontuu tarpeen mukaan, kuitenkin vähintään kaksi kertaa vuodessa
 - työryhmä asettaa tarpeen mukaan muita työryhmiä, kuten oppilashuollon, kotoutumisen ja työllistymisen työryhmiä

Johdon yhteistyöfoorumin sekä yllä olevien työryhmien kokoonkutsujana on Pohjanmaan hyvinvointialue tai kaksi muuta toimijaa yhdessä.

Lisäksi hyvinvointialueen ja yksittäisen kunnan välillä käydään tarpeen mukaan kahdenvälisiä johdon tapaamisia strategisten tavoitteiden toteuttamisesta.

Osapuolet sopivat operatiivisen yhteistyön kokouskäytännöistä, kokoonpanosta ja kokouskutsuihin liittyvistä menettelyistä erikseen.

Tietojen jakaminen hyvinvointialueen, kuntien ja Pohjanmaan liiton välillä

Kukin osapuoli on yhteistyön onnistumiseksi velvollinen voimassa olevan lainsäädännön sekä Osapuolta mahdollisesti rajoittavien sopimusehtojen puitteissa jakamaan sen hallussaan olevia yhteistyöhön tarvittavia tietoja toistensa kanssa. Näitä ovat esimerkiksi:

- Hyte-työn yhteistyötarpeet kunnissa ja alueella sekä kuntakohtaiset painopisteet
- Indikaattoritiedon läpikäynti ja analysointi
- Hyte-kertoimen tuottaman tiedon analysointi
- Muiden toimijoiden esiin nostamat hyte-asiat
- Raportointi- ja suunnitelmavelvoitteiden läpikäynti ja mahdolliset yhteiset painopisteet
- Esiin nousseet ongelmat/haasteet/kehitysideat

Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa

Osapuolet tekevät yhteistyötä niiden julkisten toimijoiden (viranomaistahot), yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa, jotka toimivat hyvinvointialueen alueella.

Hyvinvointialue ja sen alueen kunnat määrittelevät yhdessä yhteistyömalleista sidosryhmien kanssa.

Kustannukset

Kokouksista ei makseta kokouskorvauksia ja kilometrikorvauksia, vaan jokainen yhteistyötaho kustantaa omien edustajiensa palkka-, palkkio- ja matkakulut. Kokousten järjestäjätaho maksaa kokousten järjestämiskustannukset (tilavuokrat ja tarjotut). Viestintä Yhteistyöfoorumin sekä kokousten viestinnällinen vastuu on kokouksen koollekutsujalla. Kaikkien osapuolten viestintäorganisaatiot osallistuvat käytännön viestinnän jatkotoimiin, kuten tiedotteiden jakoon, www-sivujen päivityksiin, ohjelmien ja suunnitelmien viestintään.

Sopimuksen hyväksyminen

Sopimuksen voimaantulo

Sopimus tulee voimaan, kun osapuolten toimivaltaiset luottamuselimet ovat sen hyväksyneet ja kaikki osapuolet ovat sen allekirjoituksillaan vahvistaneet. Sopimuksen strategisen ja kokonaisvaltaisen luonteen takia osapuolten ylimmät toimielimet –valtuustot – hyväksyvät sopimuksen.

Sopimuksen voimassaolo

Sopimus on voimassa toistaiseksi, kunnes se korvataan Osapuolten välisellä uudella yhteistyösopimuksella seuraavan valtuustokauden alettua. Mikäli sopimusta ei uusita uusien valtuustokausien alettua kohdassa ”Aikataulu valtuustokaudella 2023-2025” mainittua aikataulua sovelletaan ja kohdassa ”Tavoitteet 2023-2025” mainittuja painopisteitä tavoitellaan myös tulevilla valtuustokausilla.

Sopimuksen muuttaminen

Sopimuksen sisältöä voidaan muuttaa kaikkien osapuolten yhtäläisin päätöksin.

Sopimuksen irtisanominen

Sopimuksen irtisanomisaika on 12 kuukautta. Sopimuksen irtisanominen on toimitettava kirjallisessa muodossa ja irtisanominen tulee tehdä kirjallisesti.

Sopimuksen seuranta

Sopimuksen tavoitteita ja niiden toteutumista seurataan ja arvioidaan jatkuvasti niissä yhteistyöfoorumeissa, joista säädetään sopimuksen X:ssä luvussa. Sopimuksen sisältöä, ajanmukaisuutta ja päivitystarpeita tarkastellaan kokonaisvaltaisesti yllä mainituissa foorumeissa sekä Osapuolten hallituksissa ja valtuustoissa. Strategisen yhteistyösopimuksen seuranta toteutetaan myös lakisääteisissä kuntien ja hyvinvointialueiden neuvotteluissa, jotka on toteutettava alueilla vähintään valtuustokausittain.

Erimielisyyksien ratkaiseminen

Tästä sopimuksesta johtuvat erimielisyydet pyritään ratkaisemaan Osapuolten välisin neuvotteluin. Osapuolten tulee tosiallisesti neuvotella vähintään kolme (3) kertaa erimielisyyden ratkaisemiseksi.

Muutoin erimielisyys ratkaistaan hallintoriitana hallinto-oikeudessa tai yksityisoikeudellinen erimielisyys toimivaltaisessa yleisessä tuomioistuimessa.

Allekirjoitukset

Tämä sopimus allekirjoitetaan sähköisesti ja kukin Osapuoli saa Sopimuksesta yhtäpitävän kappaleen.

Tämä sopimus allekirjoitetaan x kappaleena ja kukin Osapuoli saa Sopimuksesta yhtäpitävän kappaleen.

Paikka ja aika: _____

Hyvinvointialue X

Paikka ja aika: _____

Kunta A

Paikka ja aika: _____

Kaupunki B